

Unger, Josef

**[Meyer, Werner a kol. "Heidenhüttli": 25 Jahre archäologische
Wüstungsforschung im schweizerischen Alpenraum]**

Archaeologia historica. 1999, vol. 24, iss. [1], pp. 472-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/140355>

Access Date: 21. 02. 2025

Version: 20250219

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Z užitkové keramiky resp. kuchyňské keramiky byly shora uvedené nádoby doprovázené výrobky šedé keramiky, keramiky tuhané a světlé keramiky s glazurou na vnitřní straně. Zastoupeny byly hrnce, mísy, poháry, lahve, džbány a poklice.

Vzhledem k tomu, že značná část souboru se nacházela v obilní jámě, která se po zániku původní funkce stala jámou odpadovou, byly v jámě také výrobky ze skla, předměty kovové, dřevěné, kosti i kůže.

Na zpracování S. von Osten navazují rozborů zvířecích kostí od E. Kanelutti, zpracování dřeva včetně dendrochronologie od O. Cichocki, antropologickou část nálezů kostry z doby kolem r. 2000 př. Kr. zpracovali W. Heinrich, A. Jenisch a G. Hauser.

Z hlediska metalurgického doplnil nálezu soubor G. Sperl. Mineralogicko-petrografické rozborů zpracoval O. A. R. Thalhammer.

Za poznamenání stojí, že finanční prostředky na zpracování tohoto souboru poskytla země Dolní Rakousko.

VLADIMÍR NEKUDA

Werner Meyer a kol., „Heidenhüttli.“ 25 Jahre archäologische Wüstungsforschung im schweizerischen Alpenraum. Schweizer Beiträge zur Kulturgeschichte und Archäologie des Mittelalters 23/24, Basel 1998, 431 str., 512 obr.

Úctyhodné dílo shrnuje výsledky průzkumu a archeologického výzkumu zaniklých sídlišť v Alpách. Celá řada dílčích výzkumů byla sice již předběžně publikována, ale v této práci jsou výsledky zařazeny do širších souvislostí. Precizně dokumentované terénní archeologické výzkumy jsou doplněny speciálními expertizami týkajícími se zvířecích kostí, ale i průzkumem opuštěných a postupně zanikajících usedlostí. Úsilím celé řady expedic se podařilo získat představu o jednoduchých sídlech horalů vznikajících podle radiokarbonového datování již v 7./8. stol. Pro období před 13. stol. jsou zatím doloženy jen zbytky jednoduchých jednoprostorových chat bez vyššího patra, zaujímající plochu 3 až 20 m². Jednalo se o jednoduché přibytky s víceúčelovým ohništěm, lůžkem a jednoduchým zařízením v nichž mohly být skladovány produkty jako mléko, sýr nebo maslo. Až na jednu výjimku (Ämpechli), kde byly objeveny zbytky stáje pro koně, nejsou před 13. stol. zjištěny pozůstatky stájí pro chovná zvířata. Zvláštní kategorii staveb představují zbytky malých zastřešených prostor o ploše 3 až 5 m². Patrně se jednalo o přístřešky v nichž se pastýři chránili před deštěm. Celá řada přístřeší využívala také přirozené, nebo také uměle vyhloubené jeskyně. Pozornost v práci není věnována jen přístřeškům, ale i hradům, kaplím, kostelům, zbytkům cest i příkopům a zdím vymezujícím hranice. Archeologickými metodami se tak podařilo získat zajímavé doklady pro poznání pasteveckého hospodářství a způsobu života ve středověku.

JOSEF UNGER

Ch. Bader, Die Burgruine Wulp bei Künsnacht ZH, Schweizer Beiträge zur Kulturgeschichte und Archäologie des Mittelalters Bd 25, Basel 1998, 111 str., 14 tab.

Výsledky archeologických výzkumů na hradu Wulp probíhajících v různých sezónách od roku 1920 do roku 1982 se dočkaly po šestnácti letech i zveřejnění v monografii. Po úvodních kapitolách obsahujících popis geografické a topografické polohy lokality, rozbor jména, písemných pramenů, starých vyobrazení a plánů, následuje kapitola popisující výsledky jednotlivých výzkumných sezón a rozbor objevené situace spolu s rekonstrukcí některých prvků, například cisterny. Další část je věnována nálezům, především keramice z níž nejstarší patří již do doby bronzové (16.–15. stol. př. Kr.). Další zlomky jsou z doby římské (3. stol. po Kr.), ale většina až ze středověku (11./12. až první polovina 13. stol.). Mezi nálezy nechybí ani hrncovitě a pohárově kachle. Kostěný ořech do kuše dokládá velmi časný výskyt této zbraně používané již od 10. stol. až do novověku. Mezi železnými artefakty zaujmou podkovy se zvlněným okrajem, přezky, ostruhy s bodcem, zlomek kopí s křídélky, klíče, kladiva i vinařský nůž. Nalezené mince jsou datovány do druhé poloviny 11. stol.